

Generell tiltaksliste

Her finner dere praktiske forslag som knytter Naturlig menighetsutvikling til det daglige livet i menigheten deres og til minimumsfaktoren. Forslagene er omtalt i generelle vendinger. Dere utfordres til å skreddersy disse forslagene til deres individuelle situasjon, gjerne ved hjelp av en veileder. Dette er de fem forslagene:

- 1. Bygg opp åndelig drivkraft**
- 2. Sett kvalitative mål**
- 3. Identifiser hindringene**
- 4. Bruk deres sterke sider**
- 5. Sjekk om det fungerer**

1. Bygg opp åndelig drivkraft

Les «Naturlig kirkevekst» av Christian Schwarz, side 106-107

Antoine de Saint-Exupéry skrev: «Hvis du skal bygge et skip, så skal du ikke kalle folk sammen for å samle tømmer, finne fram verktøy, fordele og lede arbeidsoppgaver. Lær heller menneskene å lengte etter det vide, endeløse havet». Nettopp dette er temaet for det første skrittet. De neste skrittene fra to til fem dreier seg om «å kalle folk sammen», «å samle tømmer», «å finne fram verktøy» og «å fordele og lede arbeidsoppgaver». Dette første skrittet har et annet og dypere utgangspunkt: En lengsel etter det som Gud har planlagt for sin menighet. Skritt to til fem begynner der hvor denne lengselen allerede finnes, men disse skrittene bidrar lite til å framelske lengselen. En menighetsprofil er et meget effektivt middel til å hjelpe mennesker som allerede er grepet av denne lengselen. Den hjelper dem til å realisere i praksis det som allerede er begynt å vokse fram i deres hjerter. Men menighetsprofilen er ikke særlig egnet til å framkalle denne lengselen. Åndelig drivkraft er heller ikke det samme som engasjert trosliv. Åndelig drivkraft gjelder motivasjonen for å beskjeftige seg med menighetens utvikling, vekst og forandring.

Denne motivasjonen er avgjørende for enhver menighet. Det er ikke et emne som dere blir ferdig med en gang for alle. I noen menigheter har de troende knapt utviklet denne lengselen; andre hadde den for noen år siden. Atter andre menigheter har en gruppe som grepet av en dyp åndelig lengsel, spør: «Hva kan vi gjøre for at stadig flere i vår menighet skal gripes av det Gud har planlagt for sin menighet her hos oss?»

Heldigvis finnes det mange og forskjellige kilder og ressurser som fremmer en åndelig drivkraft. Her er en sjekklister med forslag til hva dere kan gjøre. Alle forslagene har neppe relevans for deres menighet.

Deres oppgave:

- Gå gjennom lista nedenfor og tenk etter hvilke forslag som egner seg for å vekke åndelig lengsel i deres menighet. Noter her hvilke praktiske skritt dere vil ta.
- Undersøk livet i en modellmenighet
Hvilken?
- Gå på en inspirerende gudstjeneste utenfor egen menighet.
Hvor?
- Inviter en motiverende gjestetaler
Hvem?
- Sett av tid (gjærne en dag) til selvransakelse i forhold til din personlige tro
Sammen med hvem?
- Forbered en serie taler med mål å vekke lengselen etter Gud
Hvor og når?
- Ta del i et stort, inspirerende arrangement
Hvilket?
- Besøk en annen menighet
Hvilken?
- Studer oppbyggelig materiell sammen med noen andre
Hvilket materiell?
- Annet

2. Sett kvalitative mål

Grunnboka «Naturlig kirkevekst» omtaler dette på side 110-111. Vår erfaring med 250 norske menigheter viser at mange lederskap ikke bruker tid og krefter til å sette seg inn i hva kvalitative mål er og hvordan menigheten skal benytte dem. Strategiarbeidet i disse menighetene lider under det, og til sist går dette ut over mennesker som ennå ikke kjenner Jesus.

Kvalitative mål er presise. Det betyr at de gjelder konkrete områder. Kvalitative mål er tidsbestemte. De har en deadline. De er også målbare og kan dermed kontrolleres. Det betyr at kvalitative mål er skrevet slik at dere kan finne ut om menigheten har oppnådd målet, eventuelt kommet nærmere målet. Kvalitative mål søker å øke menighetens kvalitet. «Naturlig kirkevekst» gir på side 111 eksempel på kvalitative mål for alle åtte tegnene på kvalitet.

Naturlig menighetsutvikling baserer seg på prinsipper. Derfor vil alle forslag i dette arbeidsheftet være mer eller mindre generelle. Et forslag som dere synes er godt, må dere selv formulere til et kvalitative mål. «Holde et kurs i evangelisering» er et godt, men altfor generelt mål. Et kvalitativt mål kan være: «I løpet av seks måneder skal

menighetens lederskap ha funnet fram til de ca ti prosent kristne som Gud har gitt nådegaven til å evangelisere. De skal også ha samtalt med hver av dem om denne gaven og hvordan den kan anvendes i og utenfor menigheten».

Deres oppgave:

Formuler tre kvalitative mål for deres minimumsfaktor. Husk de tre kriteriene for kvalitative mål: Presise, tidsbestemte og kan kontrolleres. Dere skal ikke stirre dere blinde på eventuelle hindringer for å oppnå målene. Hvis dere for tidlig konsentrerer dere om hindringene, vil det blokkere for nye og kreative løsninger.

Kvalitative mål:

Vi kan forvente en klar forbedring av vår minimumsfaktor hvis vi når følgende mål:

Mål 1:

Deadline:

Kontroll:

Mål 2:

Deadline:

Kontroll:

Mål 3:

Deadline:

Kontroll:

---

3. Identifiser hindringene

Dette tredje forslaget omtaler «Naturlig kirkevekst» på side 112-113.

Dere vil støte på problemer når dere prøver å realisere de kvalitative målene. Hindringene dere møter kan skyldes materielle forhold som f.eks. for liten plass. Som oftest er det likevel motstand fra andre i menigheten som fører til hindringene. En del av denne motstanden skyldes uvitenhet. Forbausende mye skepsis forsvinner når disse får undervisning om Naturlig menighetsutvikling og leser "ABC i naturlig menighetsutvikling".

Dessverre er det bare en del av vanskelighetene som skyldes uvitenhet. En annen del av motstanden beror på psykologiske hindringer og dårlige forhold mellom mennesker. Uvennskap og liten tillit er eksempler på dette. Sjelesorg og veiledning kan gjøre disse hindringene mindre.

En tredje gruppe hindringer skyldes to tankemodeller som begge står i motsetning til Naturlig menighetsutvikling. Den teknokratiske (metodebundne) tankemodellen overvurderer hva institusjoner, programmer, organisering, opplegg og metoder kan bety for menighetens vekst i kvalitet og kvantitet. Et eksempel på denne tankemodellen er når kirkevekst knyttes til metoder som ga positive resultatet for mange år siden. Et eksempel: Det er mange eldre i menigheten som husker hva møteukene betydde, og som fremdeles holder på møteuker som den beste metoden.

Den samme negative tankemodellen kan også være forbundet med en modellmenighet i et annet land og en annen kultur. To eksempel: Menigheten til Yonggi Cho i Seoul, Korea, har et velutviklet cellesystem. Enkelte har prøvd å kopiere det i Norge og har dessverre ikke lyktes. Alpha-kurset er en glimrende metode som vi anbefaler. Men metoden blir av og til overvurdert. Frivillige medarbeidere tror det er mulig å nå kirkeuvante, men de inviterer sine kirkeuvante venner til kurset. Se ellers «Naturlig kirkevekst», side 88-89, 94-95, 98-99, 112-113.

Den andre tankemodellen er den spiritualistiske (åndeliggjørende) tankemodellen. Her dreier det seg om et tankemønster som åndelig nedvurderer hva institusjoner, organisering, fornuftig planlegging og opplegg kan bety for menigheten. Et eksempel kan være en menighet som ensidig satser på bønn og møter og som håper på at Gud engang skal sende vekkelse. Representanter for denne tankemodellen hevder gjerne at mennesker ikke kan gjøre noe for å forbedre menighetens kvalitet. Se ellers «Naturlig kirkevekst», side 90-91, 94-95, 98-99, 112-113.

Mye motstand mot Naturlig menighetsutvikling henger sammen med de to nevnte tankemodellene. Disse tankemodellene er det vanskelig å forandre ved hjelp av informasjon, sjelesorg og veiledning. Om jeg selv oppdager spor av disse to tankemodellene i mitt eget liv, så kan jeg arbeide for å endre tankegang, men jeg kan ikke gjøre det overfor andre. Om jeg forsøker det, så vil den andre lett sette seg imot, og frontene blir mer markante enn før. Gud kan endre menneskers tankemodeller, men han gjør det alltid innenfra i den enkelte.

Vi kan gjøre de mellommenneskelige forholdene i menigheten bedre, og vi kan vise større omsorg for den enkelte. Når de varme relasjonene blir bedre, endres begge de negative tankemodellene lettere.

Deres oppgave:

- Velg ut et kvalitativt mål som dere noterte på side 17-18 og skriv det på neste side. Noter deretter mulige hindringer som står i veien for at dere skal oppnå dette målet. Prøv å fordele hindringene i følgende grupper; a) mangel på kunnskap, b) psykologiske og mellommenneskelige problemer, c) fastlagte tankemønstre, d) annet.
- Noen eksempel: En spirende maktkonflikt vil tilhøre kategori b; å påstå at et tiltak for å styrke minimumsfaktoren vil koste for mye, vil ofte høre til a; en innvending å la «dette er ikke åndelig» hører trolig til c; sykdom hos en medarbeider plasseres under «annet». Det er ofte slik i virkeligheten at de ulike kategoriene virker sammen i en og samme hindring. Da er det nyttig å identifisere de ulike årsakene til motstanden.

Gå fram på samme måte med de øvrige mål dere skrev ned på side 17-18.

Hvordan man møter hindringer

Beskriv målet dere vil nå:

Hindring 1:

Ulike former for hindringer:

- Mangel på kunnskap
- Tankemodeller
- Psykologiske og mellommenneskelige problemer
- Annet

Mulige tiltak for å overvinne hindringene:

Hindring 2:

Ulike former for hindringer:

- Mangel på kunnskap
- Tankemodeller
- Psykologiske og mellommenneskelige problemer
- Annet

Mulige tiltak for å overvinne hindringene:

Hindring 3:

Ulike former for hindringer:

- Mangel på kunnskap
- Tankemodeller
- Psykologiske og mellommenneskelige problemer
- Annet

Mulige tiltak for å overvinne hindringene:

---

4. Bruk deres sunne sider

Det er kraftfullt å bruke menighetens sunneste sider til å heve minimumsfaktoren. Maksimumsfaktoren er det tegnet på kvalitet som er mest utviklet, se «Naturlig kirkevekst» side 56-57 og 116-117. Den kan ofte brukes til å styrke minimumsfaktoren. Samtidig kan også menigheten ha andre sterke sider som f.eks. et omfattende barne- og ungdomsarbeid. Erfaringer fra dette kan kanskje brukes til å heve minimumsfaktoren. I den grad dere lykkes i å overføre energi fra de sunne sidene ved menigheten til de tegn på kvalitet som er svakest, vil dere oppleve hvor mye menigheten utvikler seg helt «av seg selv».

Deres oppgave:

Kryss av på lista nedenfor de sidene dere mener er sterke i deres menighet.

- Maksimumsfaktoren i menigheten (går fram av menighetsprofilen):
- Sider ved menighetens åndelige kultur som kan virke positivt på deres arbeid med minimumsfaktoren:
- Faktorer i menighetens omgivelser som kan brukes i arbeidet med minimumsfaktoren:
- Nådegaver blant medlemmene som er særlig nødvendige i arbeidet med minimumsfaktoren:

- Andre sterke sider som kan være relevante for arbeidet med minimumsfaktoren:

Noter hva dere konkret kan gjøre, for at de sterke sidene blir brukt til å forbedre minimumsfaktoren

---

---

5. Sjekk om det fungerer

For å integrere Naturlig menighetsutvikling i menigheten på lang sikt anbefaler vi at regelmessig tilbakemelding (feedback) blir en livsstil. Når det har skjedd, er ikke menighetsutviklingen lenger aktivitetsorientert, men er blitt prosessorientert.

Det bør ikke avholdes en gudstjeneste, et arrangement eller aktivitet hvor ikke lederne etterpå vurderer dette og takker Gud sammen. Gi mye positiv tilbakemelding! Viktige spørsmål er: «Hva gjorde Gud? Hva kan vi gjøre enda bedre neste gang?» I mange menigheter mangler både positive og negative tilbakemeldinger, og da blir det middelmådige lett det normale.

På samme måte evaluerer arbeidsgruppa regelmessig (hver tredje måned?) sitt arbeid: Hva betyr den for menigheten? Hvordan er samspillet med menighetens lederskap? I hvor stor grad arbeider gruppa nådegavebasert? Veilederne kan hjelpe dere med redskaper til en slik evaluering. Regelmessig kontakt med forbedere i menigheten er også til stor hjelp.

Deres oppgave:

Her følger noen eksempler på ulike framgangsmåter for å følge med utviklinga. Kryss av for dem dere tror vil (bør) kunne fungere i deres sammenheng. Når dere ser på dem som ikke er krysset av, oppfordrer vi dere til å notere fordelene ved ikke å bruke denne metoden.

- Utarbeid en ny menighetsprofil
- Noter og analyser antall deltakere på gudstjenester og møter.
- Evalueringssamtale etter alle arrangement i menigheten.
- Evalueringssamtaler med medarbeidere
- Evaluer arbeidsgruppas arbeid